

Set anys de metròpolis papallonaire

Pau Guzmán^a, Tarik Serrano^b, Gerard Gaya^a, Paula Brines^b, Javier Gordillo^a, Agustí Escobar^a, Patricia García^c, Aida Novau^d, Laura Cid^c, Nuria Machuca^d, Isabel Martín^d, Jordi Bordanove^d, Jesús Fernández^c, Elena Domene^b i Joan Pino^a.

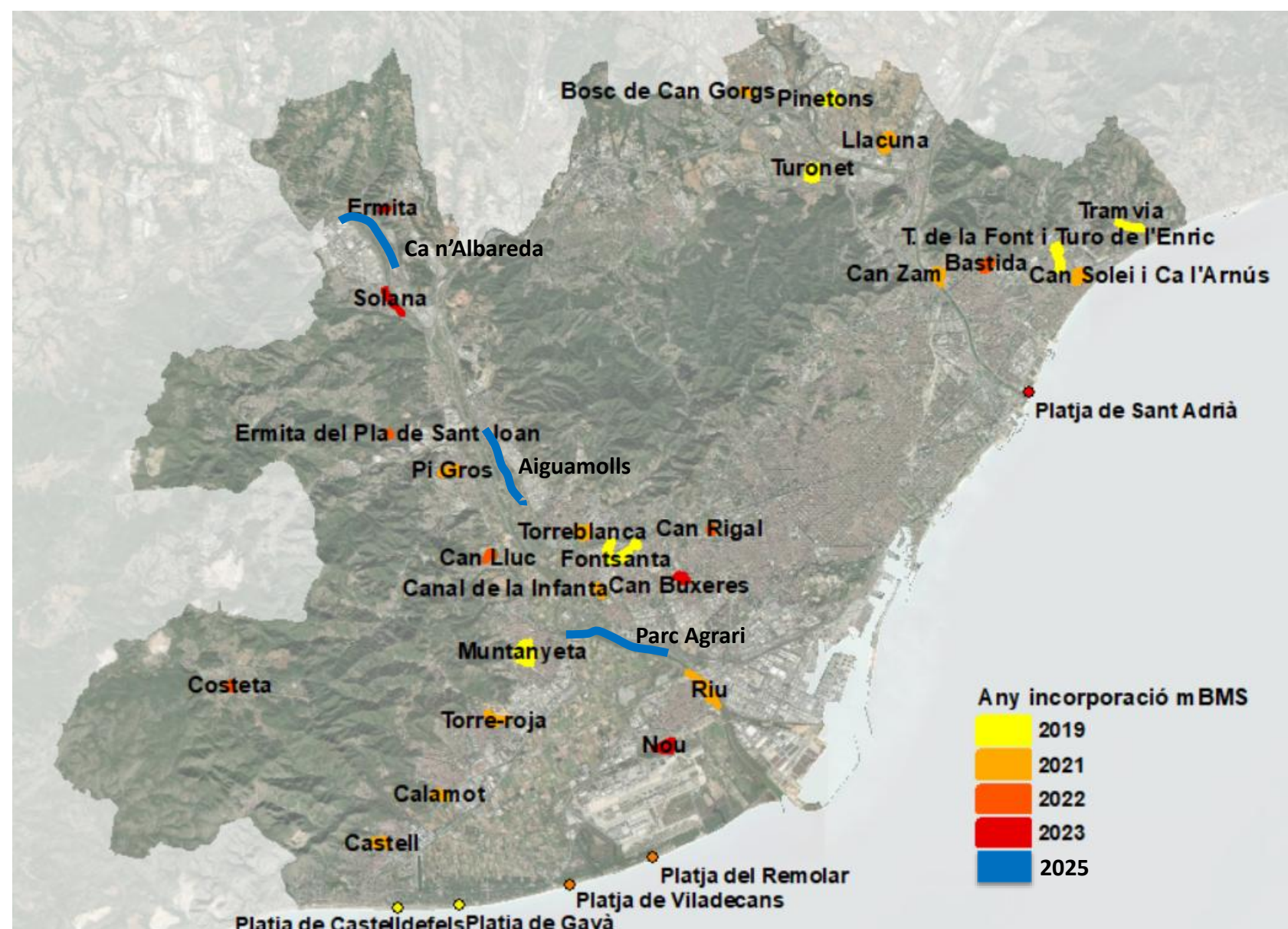
^a Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)

^b Institut Metròpoli

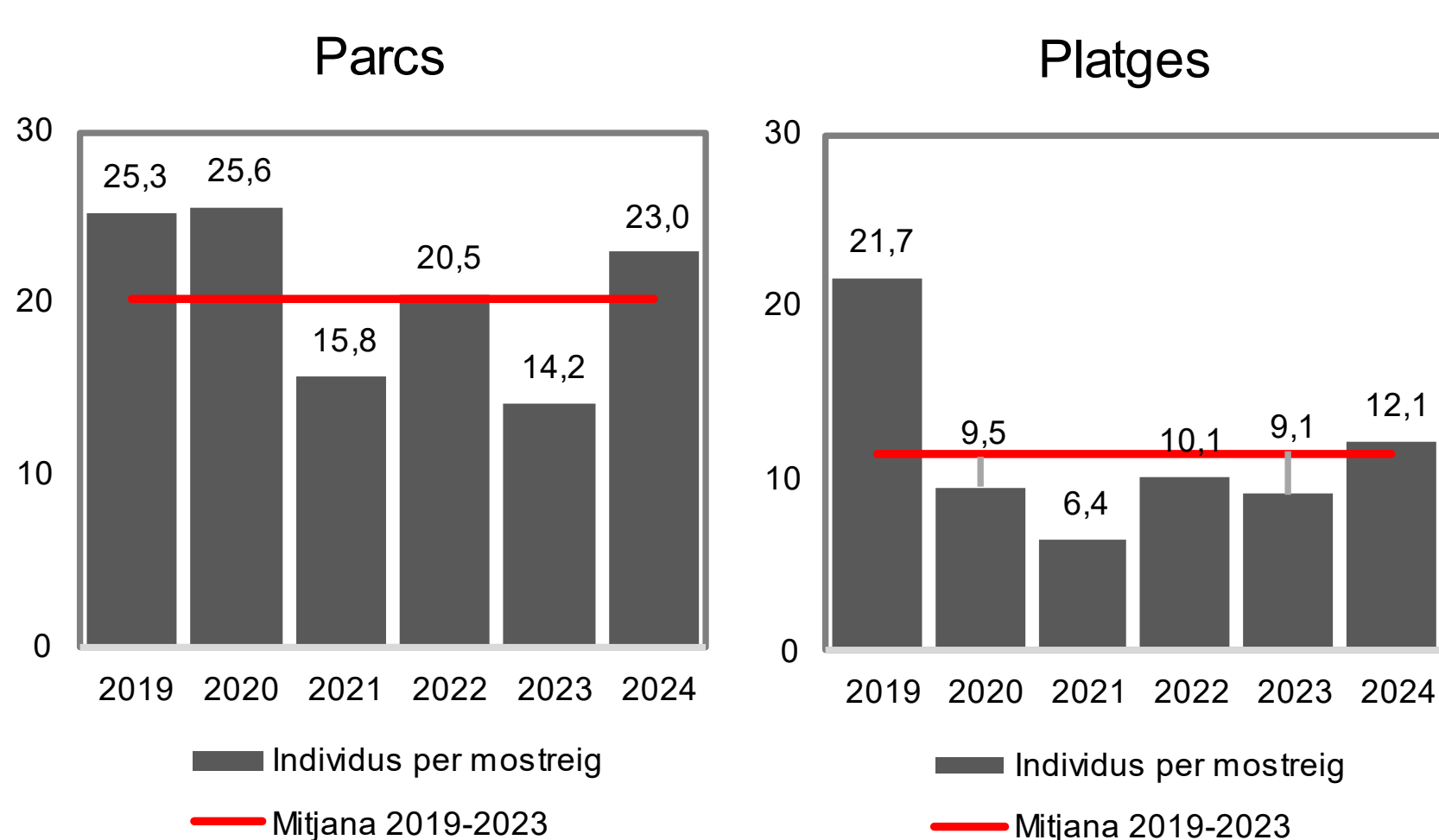
^c Servei d'Infraestructura Verda de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB)

^d Serveis de Gestió de Parcs i Platges de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB)

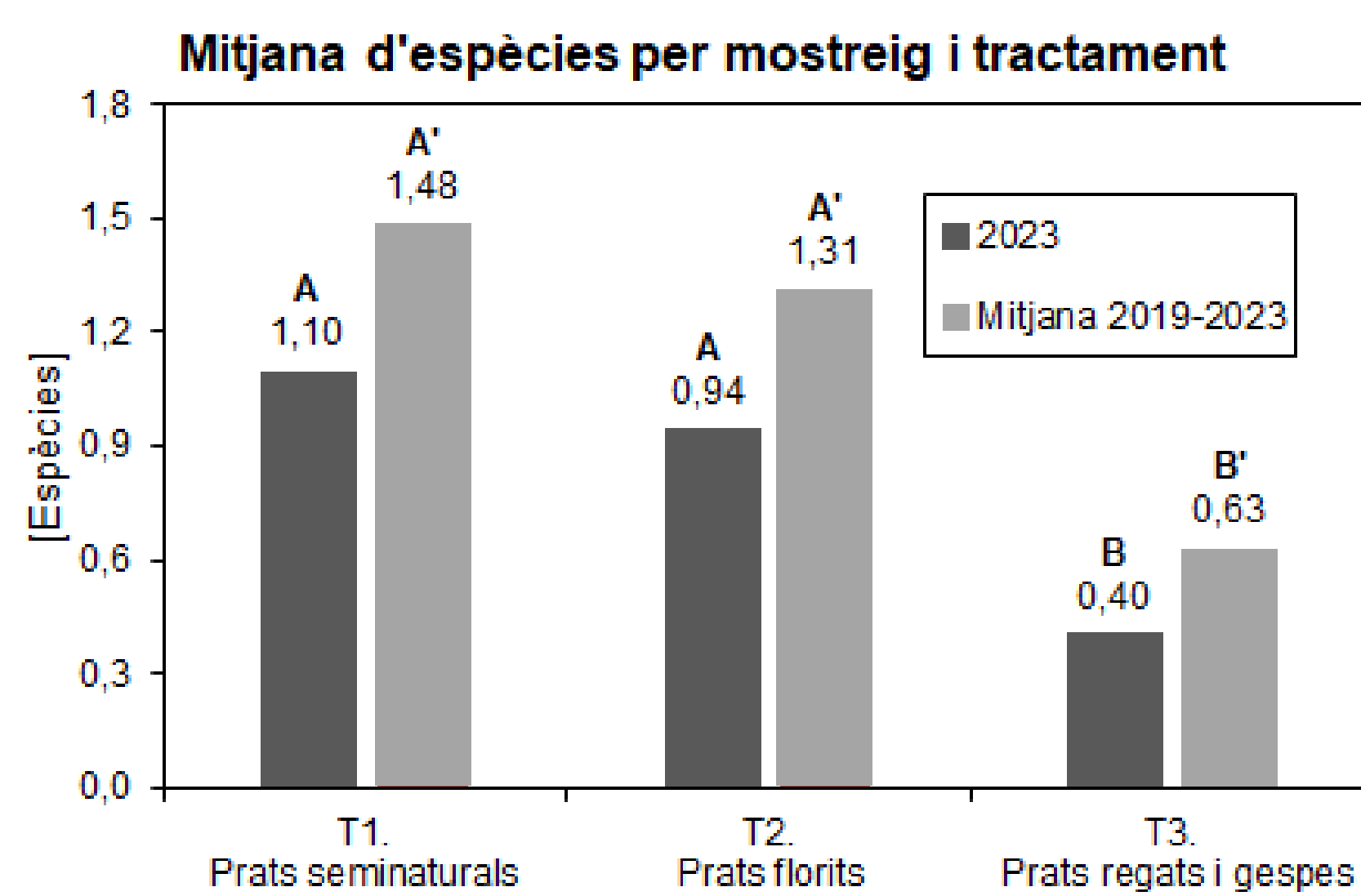
L'any 2019 l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) va impulsar un estudi amb participació ciutadana per avaluar l'efectivitat dels prats florits sobre la biodiversitat. L'èxit de participació ciutadana assolida va posar els fonaments de l'actual **Observatori metropolità de papallones mBMS**, impulsat per l'AMB i coordinat pel CREAL i l'Institut Metròpoli, que des del 2019 fa seguiment de les poblacions de papallones en diferents parcs, platges i espais fluvials de l'àrea metropolitana. Des de llavors han passat set anys, amb pandèmia, sequera i anys plujosos entre mig. Com han viscut les papallones totes aquestes situacions? Quin és l'estat de la comunitat de papallones metropolitanas?



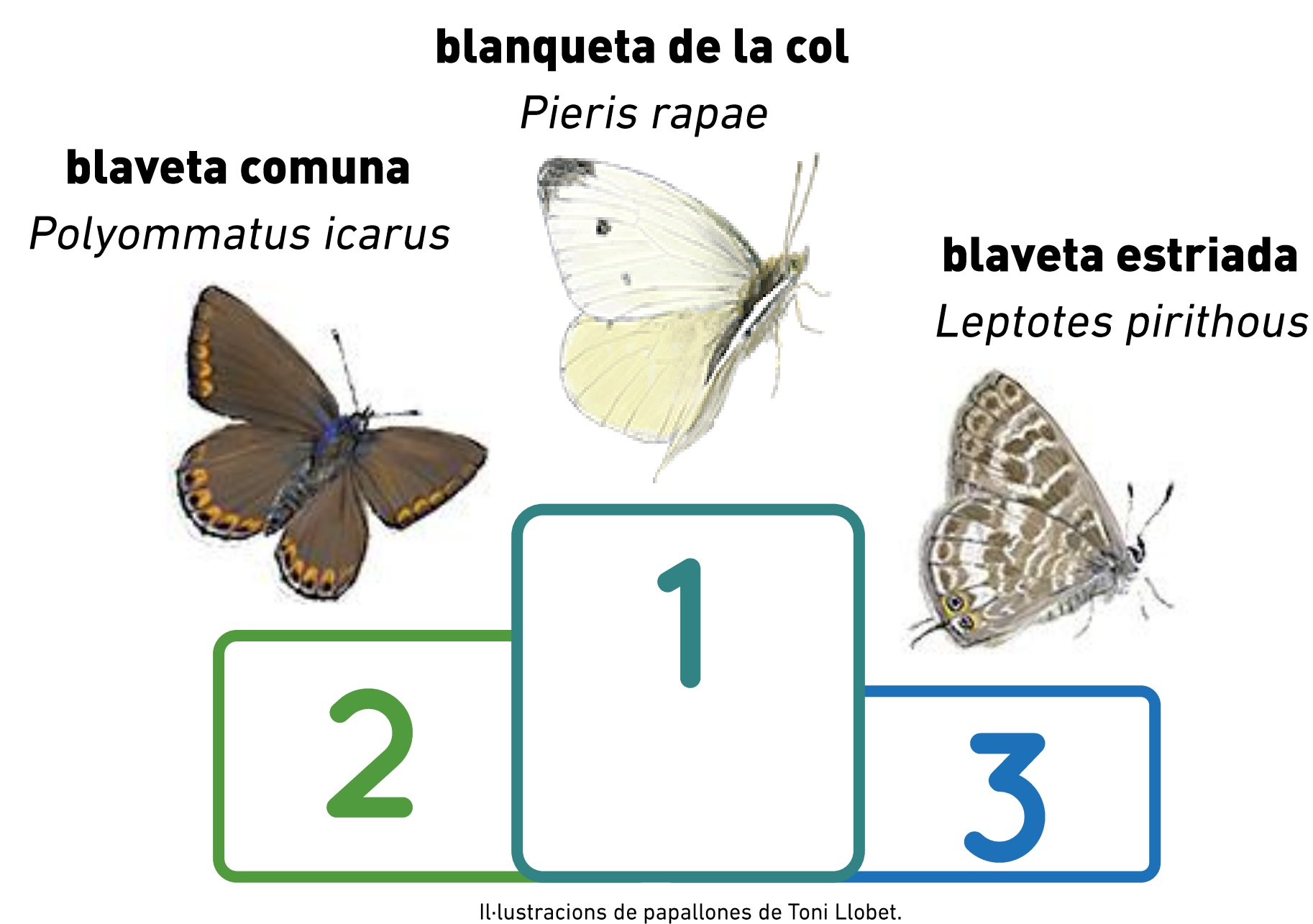
Actualment, l'mBMS compta amb **31 zones de mostreig** de 26 municipis diferents: 23 parcs, 5 platges i 3 espais fluvials.



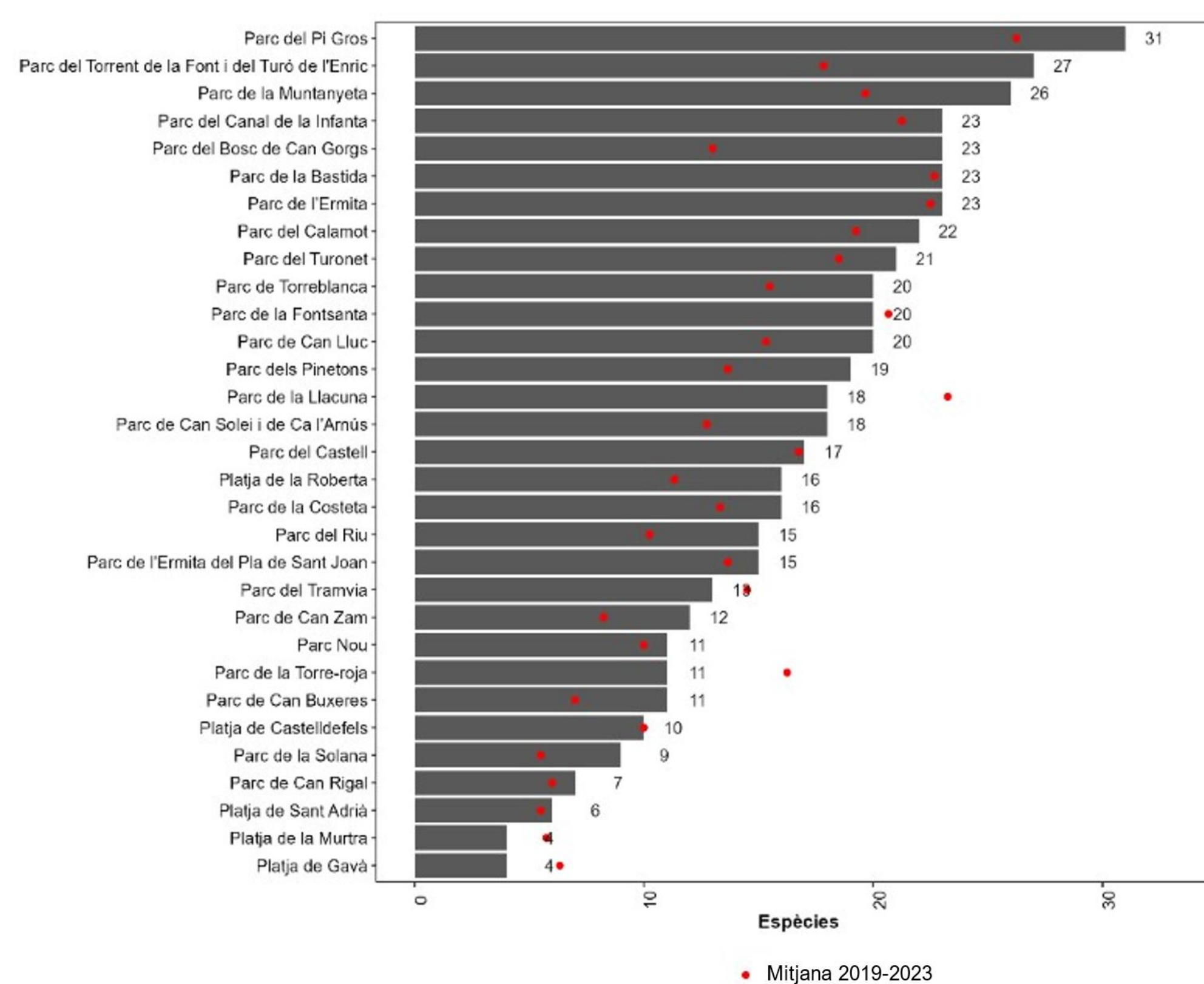
Als **parcs** trobem el doble d'individus de papallones (abundància) que a les **platges**, ja que els espais dunars d'aquestes són ambients encara més durs que els parcs urbans.



Els **prats florits** funcionen! Els prats dels parcs sotmesos a poques segues, sense regar i lliures d'herbicides i fitosanitaris (prats florits) tenen més biodiversitat de papallones que els prats tradicionals formats de gespa o prats regats. De fet, en tenen a uns nivells similars als prats seminatural del voltant dels parcs.



Les tres **espècies més abundants** són tres papallones generalistes –les erugues es poden alimentar de diverses espècies de plantes– i tenen capacitat de volar llargues distàncies.



El parc amb més espècies de papallones és el del **Pi Gros**, a **Sant Vicenç dels Horts**, amb 24 espècies de mitjana. Pel que fa a les **platges**, la de la **Robertia**, a **El Prat de Llobregat**, és la que té més espècies, amb 11 de mitjana.



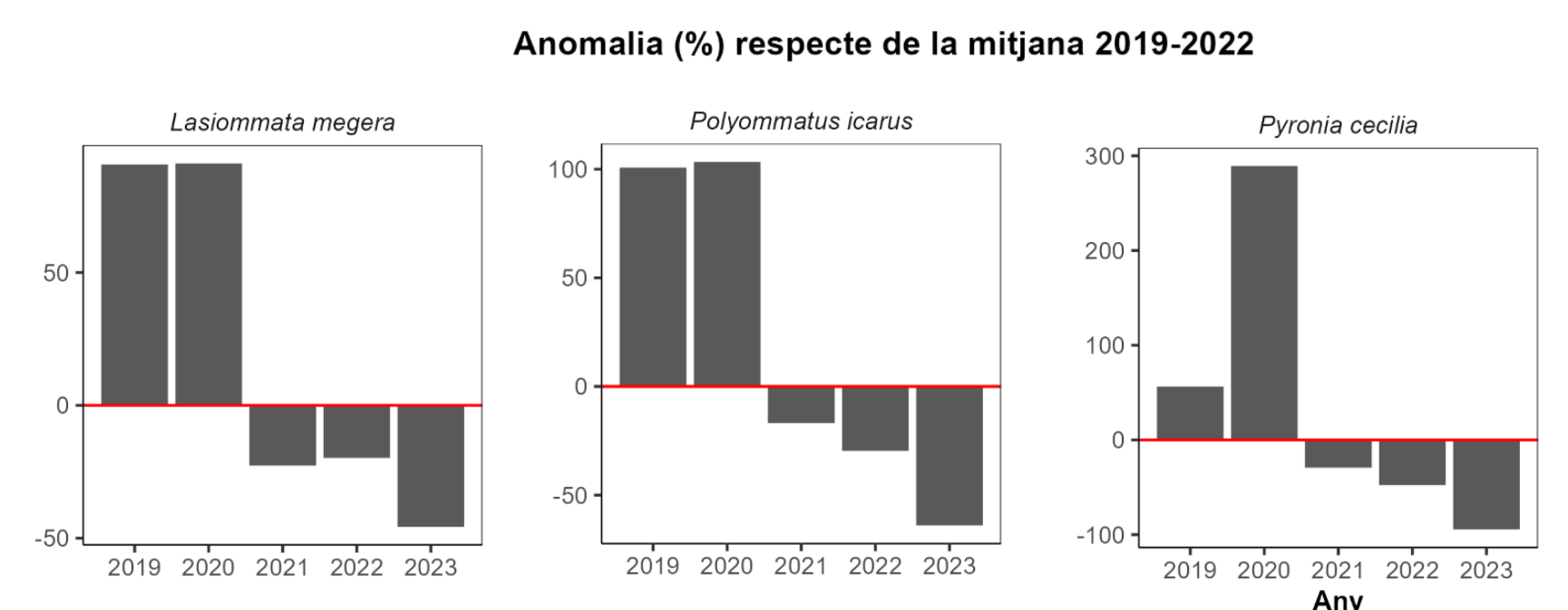
Des de l'mBMS organitzem cursos de **formació** en línia i presencials cada any, a la primavera i a la tardor. A principis de temporada celebrem la **jornada anual**, on ens trobem l'equip del projecte i el voluntariat per explicar els resultats de la temporada anterior i parlar sobre la següent.

De mitjana, el projecte compta amb una participació de 50 persones cada any. Durant tot el projecte (2019-2025), hi han participat 106 persones. Volem donar el nostre agraïment a tots ells i elles:

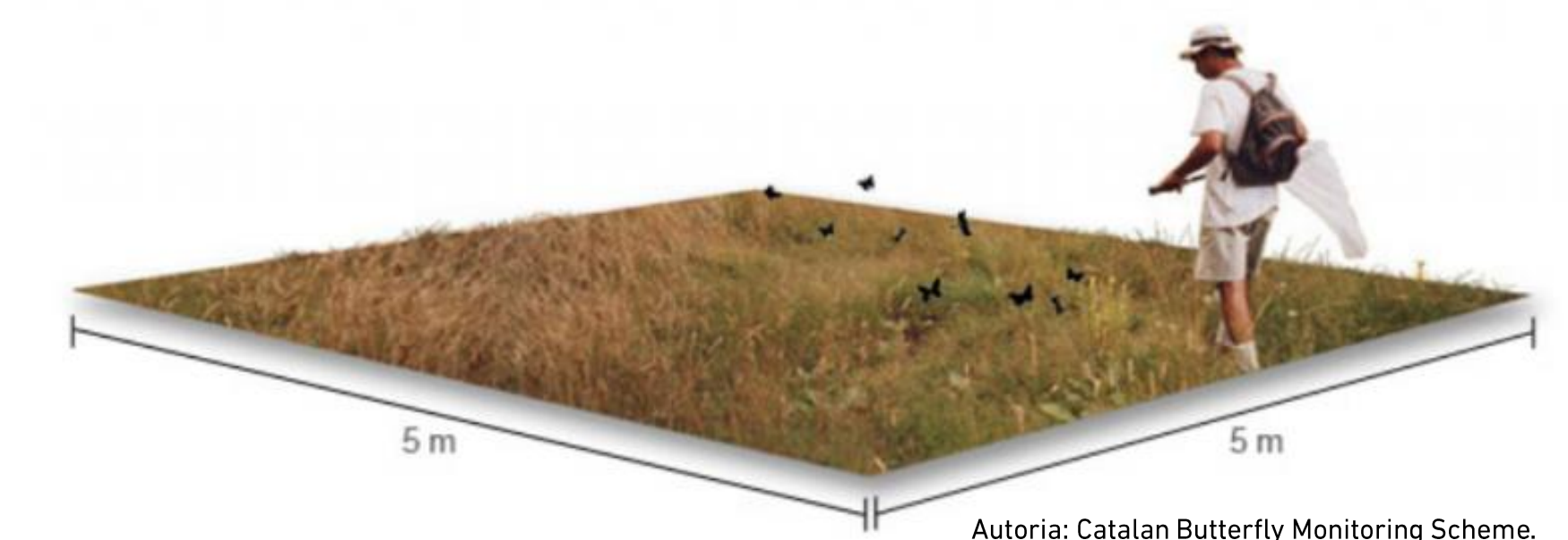
Susana Aliaga, Alfredo Almanza, Paula Álvarez, Laura Aranda, Àngel Arroyes, Desiree Asensio, Glòria Barberà, Isabel Barberà, Cora Barranco, Imma Bautista, Albert Becerra, Juan Fco. Belmonte, Ivet Beneseit, Carme Bergada, Clara Boloix, Júlia Cai, Núria Callau, Susana Calvo, Javier Agustín Canteros, Helena Casals, Jordi Casals, Judit Casamitjana, Bernat Castells, Antoni Chaquet, Teresa Contreras, Lara del Corral, Roser Dalmau, Guillem Dávila, Laura Díaz, Bernat Dolz, Jenifer Edo, Susana Esteller, Júlia Estrada, Natàlia Fernández, Andrea Ferriz, Marina Garcia, Alex García, Cristina García, Eva García, Raül García, Sebastià Gilabert, Beatriz Gracia, Júlia Grande, Maria Francisca Guerola, Pau Guerrero, Leivi Herrera, Mireia Izquierdo, Gloria Jiménez, Isidor Jiménez, Judit Julià, Maria Isabel León, Xavier Lizana, Cèlia Lladonosa, Conchi Lobillo, Eduardo López, Juan Carlos López, Marta Lora, Joan Ramon Lucena, Glòria Martí, Cristina Martín, Isabel Martín, Esther Martínez, José Miguel Martínez, Magda Martínez, Mercedes Martínez, Miriam Martínez, Raquel Martínez, Judit Mateos, Marta Monné, Vanessa Montijano, Joan Mor, Monica Muñoz, Noemí Muñoz, Adoración Navarro, Irene Pardo, Gemma Pascual, Ara Pegenaute, Dani Perez, Mónica Prats, Joan Prunera, Clàudia Pugès, Albert Pujol, Mireia Querol, Martin Rausch, Nil Redon, Rafael Rico, Enric de Roa, Cristina Roca, F. Xavier Rosell, Laura Ruiz, Helen San, Francesc Sardà, Marta Segarra, Xavi Sisquella, Carme Solà, Eugeni Soler, Pere Soto, Moisés Stanckowich, Ciarán Synnott, Anna Tico, Montse Toribio, Marta Torralba, Ana Rosa Ubeda, Robert Vidal, Maria Teresa Vila i Iu Vilaseca.



A l'àrea metropolitana trobem **54 espècies de papallones** diürnes, és a dir, el 26,6 % de les 203 que hi ha a Catalunya.



Durant la **sequera** del 2021 al 2023, l'abundància de papallones en general va disminuir un 32,8 % respecte de la mitjana. Als gràfics es veuen les tres espècies que més van disminuir, entre les quals està la saltabardisses de solell (*Pyronia cecilia*), que va disminuir fins un 90 %. La sequera afecta més a l'abundància (quantitat d'individus) que a la riquesa (quantitat d'espècies), ja que aquesta s'ha mantingut més o menys estable al llarg de la sequera.



Les **persones voluntàries** surten cada setmana o cada 15 dies en el parc, platja o espai fluvial que escullen, des del març fins al novembre. En aquestes sortides han d'identificar les espècies de papallones i el nombre d'exemplars que hi veuen seguint una metodologia de mostreig estandarditzada que consisteix a tenir en compte les papallones que es troben en un quadrat imaginari de 5 x 5 m.